

Antoon Becker (president van R.C. The Dukes) zet de eerste schop, onder toezicht oog van de voorzitter van de vereniging Mark Warner en jonge en oude leden. Foto Jan Mulders.

Beschikken sportveldbestuurders over kennis en kunde om gespecialiseerd gemeentewerk over te nemen?

De vereniging aan het stuur: deel 1

De rol van de overheid is aan het veranderen en daarmee komen in toenemende mate clubs voor eigen beslissingen te staan met betrekking tot initiatie tot aanleg, onderhoud en exploitatie van hun accommodaties. De specialistenrol van de overheid komt daarmee met wisselend succes terecht in handen van amateurs. Een eerste verhaal in de aanloop naar het Nationaal Sportvelden Congres in november in het Willem II-stadion. De centrale vraag is: hoeveel moet rugbyclub The Dukes zelf doen en hoeveel dragen ze bij in euro's?

Auteur: Santi Raats

Sinds 2010 is de gemeente 's-Hertogenbosch bezig met het verbeteren van de bereikbaarheid van de binnenstad. Recentelijk is de stad begonnen met de bouwvoorbereidingen voor het maken van meer dan duizend ondergrondse parkeerplaatsen in de buurt van de stadsmuren. Jarenlang werden stedenbouwkundige ingrepen

in dit gebied tegengehouden om de daar aanwezige middeleeuwse stadsmuur en bastions uit de Tachtigjarige Oorlog te beschermen.

Cultuurhistorie behouden

Om de cultuurhistorische sfeer van de locatie te behouden en zelfs te versterken, moet het aan de

stadsmuur liggende Zuiderpark, met daarin onder meer een tennisvereniging en een rugbyvereniging, op de schop. De plannenmakers hebben besloten dat de oude situatie rond de stadsmuur in ere wordt hersteld. Hiervoor wil men het water, dat vroeger tot aan de stadsmuur liep, terug laten komen in het beeld. Gevolg: de ten-

BTL maakt sportruimte leefbaar!

nisvereniging is enkele honderd meters verplaatst. Rugbyvereniging The Dukes, sfeervol tegen de stadsmuur aan gelegen, hoeft niet weg.

Kunstgras

'De rugbyvereniging ligt niet in de weg van het water en is bovendien geen zichtbelemmerende sportaccommodatie,' legt Ton Sterk, hoofd Beheer & Exploitatie, Sport & Recreatie van de gemeente 's-Hertogenbosch uit. 'Maar er is evenmin mogelijkheid tot uitbreiding, waar de club wel om vroeg in verband met het groeiende ledenaantal. Als alternatief krijgen ze nu kunstgras.' De gemeente heeft 400.000 euro voor een kunstgrasveld vrijgemaakt en betaalt 750.000 euro mee aan de bouw van een nieuw clubhuis. De rest zal rugbyclub The Dukes volgens Sterk zelf op moeten brengen. Ook gaan zij zelf hun clubhuis bouwen en bouwen zij voor de gemeente de was- en kleedkamers mee. De aanleg van het kunstgras gebeurt in samenspraak tussen de gemeente en de club. De gemeente is opdrachtgever.

Als wij voorzitter Mark Warner later confronteren met deze taakverdeling reageert hij verdedigend en wil hij hier niet echt op reageren. Meer dan 'de onderhandelingen zijn nog niet afgesloten' krijgen we niet uit zijn mond.

Sportaccommodatie mag niet opvallen

Op zich is de aanleg van het kunstgras een hele uitdaging, alhoewel de ondergrond al is onderzocht op archeologische vondsten tijdens de eerste aanleg van het bestaande natuurgrasveld. Dat scheelt een complex grondonderzoek. Blijft dat het kunstgrasveld in harmonie met de rest van het park en de historische achtergrond moet worden aangelegd. De gemeente maakt daarvoor

zelf het ontwerp. 'Het behoud van het natuurlijk beeld gebeurt door de oude kastanjesingels rond het veld te sparen en te kiezen voor een zo natuurlijk mogelijk ogende kleurstelling van het veld,' legt Ton Sterk uit. 'Te denken valt aan lichtere, gele en groene sprietjes. De kleur van het infill mag daar niet tussen uitsteken, dus dat zal gecoat SBR-rubber, kurk of een alternatieve infill-soort worden. Het beeld op de stadsmuur moet onbelemmerd blijven. The Dukes hadden om deze reden al geen ballenvangers en hekwerken, maar dat moet na de komst van kunstgras ook zo blijven. De afscheiding zal moeten gebeuren op een andere, creatieve wijze, zoals door een meter groene tegels in plaats van gewone, grijze, of door een natuurlijk ogende grauwakken looproute rond het veld. Ik noem maar wat. Officieel moet er een reling langs het veld komen, maar die kunnen wij alleen plaatsen aan de lange zijde, langs het clubhuis. Aan de andere kant is er de stadsmuur als afscheiding. Aan de korte zijden moeten we voor een afscheiding tegen scooters en auto's gaan denken aan greppels of iets dergelijks. We moeten er ook iets op bedenken dat de infill op het veld blijft liggen, door het plaatsen van een bandje of een betonwandje dat gecamoufleerd wordt. Maar al deze zaken laten we over aan de creativiteit van onze ontwerpers en de leveranciers. Het beste idee kiezen we eruit. De samenwerking zal gebeuren door middel van een Emvi- of geïntegreerd contract. Kybys gaat ons begeleiden bij ontwerp, aanbesteding, uitvoering en directievoering.'

Rol van de club

De tweede uitdaging bestaat eruit dat de club zelf het clubhuis moet gaan bouwen, voor een deel bekostigen en tevens de kleedkamers moet

Mark Warner

www.btl.nl

Ton Sterk, gemeente 's- Hertogenbosch.

Omdat het veld van The Dukes midden in het Zuiderpark ligt, mag het de functie van recreatief park niet ontstijgen. Om niet te veel op te vallen, zijn er geen reclameborden, ballenvangers, hekken, lichtmasten of relingen te zien aan de kant van de historische stadsmuur. Ook al wordt er gerenoveerd, de oude en grote bomen moeten gespaard blijven.

bouwen. Dat doet de club door middel van een stichting. Mark Warner, voorzitter van rugbyvereniging The Dukes: 'Wij zullen een deel van het clubhuis zelf op moeten brengen; dan brengen wij dat bedrag op met bijvoorbeeld eigen geld, door acties, sponsoring en met andere middelen.'

Renovatie-ervaring

Volgend jaar bestaat de rugbyclub veertig jaar. De club heeft nog nooit een renovatie meegemaakt, laat staan dat zij zelf verantwoordelijk is voor de bouw van een deel van de complete renovatie. Voorzitter Warner ziet deze ontwikkeling niet per se als spannend, maar eerder als het begin van een nieuwe fase die bovendien noodzakelijk is: 'Momenteel zijn er dertien teams. En om dit aantal te behouden en zelfs te laten groeien, was er verandering noodzakelijk omtrent veldgebruik en/of clubhuis. Dat de gemeente er nu voor heeft gekozen om de club op deze manier te ondersteunen, is fantastisch. Naast het toegenomen ledenaantal is de renovatie ook belangrijk vanwege zijn maatschappelijke functie: het brengt leven in de brouwerij in het Zuiderpark; de club staat letterlijk midden in de maatschappij. Doordat we in het Zuiderpark kunnen blijven, kan de club deze sociaal-maatschappelijke functie handhaven.'

Specialisme nog bij gemeente

Volgens de gemeente gebeurt de aanleg van een kunstgrasveld in samenspraak met de club en moet de club zelf het clubhuis en de kleedkamers

bouwen. Maar duidelijk wordt dat het specialisme van de veldaanleg en renovatie van de omliggende ruimte toch nog altijd bij de gemeente ligt. Ton Sterk van de gemeente is van mening: 'Het is ook niet logisch dat die kennis en ervaring bij een club aanwezig is; dat zou toeval zijn.'

'De gemeente heeft de kennis en is verantwoordelijk voor de aanleg van het kunstgrasveld,' vertelt Warner. 'Zij hebben de expertise en samen met de aannemers is er voldoende kennis en ervaring. Daarnaast is er binnen de internationale rugbybond (IRB) in de afgelopen tijd veel kennis vergaard met betrekking tot het gebruik van kunstgrasvelden. Zij hebben zelfs een lijst van geprefereerde leveranciers. Ook deze kennis zal worden ingezet bij de aanleg. Uiteindelijk zal ook het veld worden getest, of het voldoet aan de IRB-eisen.'

Gemeente ook bij clubhuisbouw spin in het web. Ook voor de bouw van het clubhuis en de was- en kleedkamers is de gemeente niet alleen opdrachtgever, maar ook nog zoals vanouds de spin in het web, zo blijkt. 'Er is veel overleg hierover met de gemeente en de commissie die hiervoor verantwoordelijk is,' vertelt Warner. 'Er is gewerkt met een wensen- en eisenlijst en deze is in overleg met de gemeente weer teruggekoppeld naar de verschillende commissies. Hierdoor is een leuke en positieve samenwerking met transparante verwachtingen en doelen ontstaan. De club is wel zelf verantwoordelijk voor de inrichting van het clubhuis. Hiervoor hebben we een commissie ingesteld.'

Externe partijen

Niet alleen kan de club rekenen op de steun van de gemeente. Zelf hebben zij op momenten dat de situatie erom vroeg, hulp ingeroepen van externe partijen zoals adviesbureaus. Warner: 'Dit vooral wanneer er binnen de club niet de kennis was of de expertise omtrent verschillende zaken. Met name bij de inrichting van de organisatie, fiscale en juridische zaken is er gebruikgemaakt van externen. We deden dit ook omdat we het erg belangrijk vonden om te voldoen aan de wet- en regelgeving omtrent stichting en bestuur.'

Geen professionaliteit verwachten van amateurs

Warner is blij dat de gemeente de club eigen verantwoordelijkheid geeft, maar niet laat zwemmen, zoals in veel andere gemeenten inmiddels al wel gebeurt. 'Bij de gemeente werken mensen die verstand hebben van alle bovenstaande onderdelen,' is hij van mening. 'Het volledig uit handen geven van deze activiteiten is niet wenselijk. Men kan niet verwachten dat welwillende amateurs beschikken over tijd, kunde en middelen om deze werkzaamheden zomaar over te nemen. De voorkeur gaat uit naar een samenwerking waarbij de ervaren gemeente goed overlegt met de verschillende partijen in het ontwerp, bouw- en aanlegproces en de vinger aan de pols houdt.'